

Sprawozdanie z III edycji Tygodnia Ekonomii Społecznej na małopolskich uczelniach.

Redakcja: Marta Bohdziewicz - Lulewicz

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

AKADEMIA ROZWOJU
EKONOMII SPOŁECZNEJ

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Wstęp

W dniach 12-16 listopada 2012 roku odbyła się III edycja Tygodnia Ekonomii Społecznej (TES) na małopolskich uczelniach, zorganizowana przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Krakowie wraz z partnerami – Instytutem Nauk o Wychowaniu Katedrą Pracy Socjalnej Uniwersytetu Pedagogicznego, Instytutem Pedagogiki i Instytutem Socjologii Uniwersytetu Jagiellońskiego, Uniwersytetem Ekonomicznym w Krakowie, Fundacją Gospodarki i Administracji Publicznej oraz Towarzystwem Oświatowym Ziemi Chrzanowskiej.

Tegoroczny Tydzień ES, tak jak zeszłoroczna, II edycja TES, wpisał się w szerszy format Światowego Tygodnia Przedsiębiorczości, którego celem jest, jak piszą organizatorzy: *ponadnarodowe **wsparcie dla postaw przedsiębiorczych**. Swobodny przepływ myśli, idei, pomysłów! Globalna burza mózgów, której celem jest pokazanie przedsiębiorczości jako ważnego czynnika rozwoju cywilizacyjnego.* (więcej informacji na www.tydzienprzedsiębiorczosci.malopolska.pl).

Formuła III Tygodnia ES koncentrowała się na praktycznych warsztatach dotyczących zagadnień związanych z: przedsiębiorczością społeczną (np. „Pasja , rozwój, praca na własny rachunek – czyli o przedsiębiorczości społecznej w praktyce”, „Przedsiębiorstwo społeczne jako narzędzie rozwoju lokalnego, rozwoju turystyki, promocji mikroregionu.”), pracą w podmiotach ekonomii społecznej (np. „Ekonomia społeczna, a kariera zawodowa”, „Aktywizacja zawodowa osób z niepełnosprawnością z wykorzystaniem metody *coachingu*”) oraz organizacji wizyt studyjnych dla studentów w tego typu podmiotach (Przedsiębiorstwo społeczne Ognisko sp. z o.o. zatrudniająca osoby niepełnosprawne intelektualnie oraz Przedsiębiorstwo społeczne w „Zielonym Dole”. Laboratorium Cogito Sp. z o.o. - Ośrodek Recepcyjno-Szkoleniowy „Zielony Dół”). Jak co roku zorganizowana została debata oksfordzka o kontrowersyjnej tezie: „Ta izba twierdzi, że przedsiębiorstwa społeczne nie powinny być wspierane przez środki publiczne na innych zasadach niż zwykłe przedsiębiorstwa” oraz dyskusyjny klub filmowy pn. „Zrozumieć przedsiębiorstwo społeczne”. Celem wyżej wspomnianych wydarzeń było, poza przedstawieniem informacji nt. ekonomii społecznej, włączenie studentów w dyskusję nad możliwością rozwoju tego typu inicjatyw.

W sumie, we wszystkich wydarzeniach udział wzięło 432 studentów.

Seminarium pt. „Pasja, rozwój, praca na własnych warunkach – czyli o przedsiębiorczości społecznej w praktyce”

12. 11.2012 r.

Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie, ul. Rakowicka 27, sala 442 (biblioteka)

W seminarium pt. „Pasja, rozwój, praca na własnych warunkach – czyli o przedsiębiorczości społecznej w praktyce” wzięło udział ok. 70 osób. Wśród zaproszonych gości znaleźli się: Adam Gałęcki (Fundacja Gospodarki i Administracji Publicznej), Szymon Surmacz (Stowarzyszenie Obywatele Obywatelom, Kooperatywa.org), Katarzyna Szczerbik (Chrześcijańskie Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych, ich Rodzin i Przyjaciół „Ognisko”, Przedsiębiorstwo Społeczne „Ognisko” Sp. z o.o.), Łukasz Pach (Spółdzielnia Socjalna Piąty Element). Moderatorem spotkania była Agnieszka Pacut z Katedry Gospodarki i Administracji Publicznej Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie.

Głównym celem seminarium było promowanie wśród studentów kierunków ekonomicznych i pokrewnych zatrudnienia w podmiotach gospodarki społecznej oraz samozatrudnienia przy wykorzystaniu rozwiązań, jakie stwarza przedsiębiorczość społeczna. W swoich wypowiedziach prelegenci koncentrowali się głównie na problematyce pracy w przedsiębiorstwach społecznych – od form zatrudnienia do motywów, którymi kierują się osoby podejmujące pracę w tego typu podmiotach. Prelegenci podzielili się z seminarzystami swoimi osobistymi refleksjami, wieloletnim doświadczeniem oraz wiedzą. Szymon Surmacz przedstawił profil działania swojej organizacji, eksponując jednocześnie przyczyny podejmowania działań przedsiębiorczych w ramach stowarzyszenia. Katarzyna Szczerbik przedstawiła cele i wartości, jakie przyświecają działalności Chrześcijańskiego Stowarzyszenia Osób Niepełnosprawnych, Ich Rodzin i Przyjaciół „Ognisko” oraz działania podejmowane na rzecz klientów w ponad dwudziestoletniej historii organizacji. Przedmiotem szczegółowej analizy była najnowsza inicjatywa ww. stowarzyszenia, tj. utworzone w 2008 roku Przedsiębiorstwo Społeczne „Ognisko” Sp. z o.o. Prelegentka omówiła zarówno społeczne, jak i ekonomiczne aspekty jego działalności. Łukasz Pach, przedstawiciel Spółdzielni Socjalnej Piąty Element, przedstawił profil działania organizacji, akcentując kwestię rynkowych warunków działania spółdzielni, konieczności konkurowania z innymi podmiotami. Ponadto omówił zalety zatrudnienia w przedsiębiorstwach społecznych. Adam Gałęcki - przedstawiciel Fundacji Gospodarki i Administracji Publicznej przedstawił główne cele, formy działalności fundacji – zachęcając studentów do zatrudnienia w organizacjach pozarządowych. Prelegent podkreślił walory takiego zatrudnienia tj. elastyczność, kreatywność, możliwość wszechstronnego rozwoju i nabycia potrzebnych umiejętności.

Wystąpienia prelegentów przyczyniły się do poszerzenia wiedzy wśród uczestników seminarium z zakresu działania przedsiębiorstw społecznych oraz warunków zatrudnienia. Spotkały się one ze szczególnym zaangażowaniem słuchaczy zwłaszcza w momencie zadawania pytań ze strony publiczności.

Seminarzystom rozdano publikacje: „Partnerstwo – współpraca międzysektorowa w realizacji celów społecznych” oraz „Wokół ekonomii społecznej” podręcznik wydany przez Małopolską Szkołę Administracji Publicznej Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie oraz pismo poświęcone przedsiębiorczości społecznej „JAK robić biznes społeczny”, wydawane przez spółdzielnię Kooperatywa.org.

Debata oksfordzka: „Ta izba twierdzi, że przedsiębiorstwa społeczne nie powinny być wspierane przez środki publiczne na innych zasadach niż zwykłe przedsiębiorstwa”

14 listopada 2012r.

miejsce: Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie, ul. Rakowicka 27, Stara Aula

Jak co roku, debata oksfordzka cieszyła się największym zainteresowaniem studentów - na widowni zasiadło ponad 100 osób. Studenci Uniwersytetu Ekonomicznego z Koła Naukowego Gospodarki i Administracji Publicznej w składzie: Kaja Chrenkoff, Anna Rosa i Anna Mirzyńska bronili tezy, że przedsiębiorstwa społeczne nie powinny być wspierane przez środki publiczne na innych zasadach niż zwykłe przedsiębiorstwa. Przeciwnikami tezy była drużyna z Uniwersytetu Jagiellońskiego z Koła Naukowego Innowatorzy Zarządzania w składzie: Joanna Sachajko, Anna Szydło oraz Paweł Jezierski. Marszałkiem debaty, jak co roku został dr Marek Benio, pracownik Katedry Gospodarki i Administracji Publicznej.

Wśród wielu argumentów wymienianych przez przeciwników tezy znalazł się m.in. fakt, że należy wspierać finansowo przedsiębiorstwa społeczne dlatego, że zatrudniają osoby wykluczone, takie jak: osoby chorujące psychicznie, byli więźniowie czy też niepełnosprawni zmniejszając tym samym rozmiary problemów społecznych wynikających z pozostawania w/w grup bez pracy. Podkreślali oni też cyrkulację pieniądza (fakt płacenia przez osoby pracujące podatków oraz oszczędności w wydatkach państwa na transfery socjalne) oraz to, że przedsiębiorstwa społeczne są także nastawione na zysk.

Zwolennicy tezy twierdzili m.in., że przedsiębiorstwa społeczne uzależniają się od dotacji publicznych, a powinny być samodzielne, skoro tak jak pozostałe przedsiębiorstwa działają na wolnym rynku. Podkreślali, że każde przedsiębiorstwo musi brać odpowiedzialność za swoich pracowników, nie tylko przedsiębiorstwa społeczne. Mówili oni

także o koniecznej zmianie mentalności wśród polskich przedsiębiorców, którzy nie powinni opierać swej działalności o środki publiczne zakładając działalność gospodarczą.

Po zakończeniu debaty, w badaniu opinii publicznej 82% osób opowiedziało się za tezą, że nie należy ze środków publicznych wspierać przedsiębiorstw społecznych, przeciw było 16%, a tylko 2% badanych nie miało zdania, co oznacza zwycięstwo drużyny Koła Naukowego Gospodarki i Administracji Publicznej. Warto zaznaczyć, że jedna i druga strona debaty nie pominęła żadnego istotnego aspektu finansowania przedsiębiorstw, argumenty przez nich przytaczane były trafne i rzetelne. Debatujący byli bardzo dobrze przygotowani pod względem merytorycznym.

Warsztat: „Aktywizacja zawodowa osób z niepełnosprawnością z wykorzystaniem metody *coachingu*”

13 listopada 2012r.

miejsce: Uniwersytet Pedagogiczny, os. Stalowe 17, Kraków, sala 113

„Wprowadzenie do zagadnienia *job coachingu*, jako narzędzia aktywizacji społeczno-zawodowej”

14 listopada 2012r.

miejsce: Instytut Pedagogiki Uniwersytetu Jagiellońskiego, ul. Batorego 12, sala konferencyjna

Dużym zainteresowaniem cieszyły się warsztaty zrealizowane w dniach 13-14 listopada pn. „Aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych z wykorzystaniem *coachingu*” i „Wprowadzenie do *coachingu* jako narzędzia aktywizacji społeczno-zawodowej” prowadzone przez doświadczonego coacha, Panią Małgorzatę Stolarską. Zgromadziły one dużą grupę osób zainteresowanych nowatorskimi metodami wykorzystywanymi w aktywizacji zawodowej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Wśród uczestników przeważały osoby studiujące, które swoją przyszłość zawodową wiążą z obszarem wsparcia społecznego, ale również praktycy – pedagodzy, psychologzy, którzy powyższe założenia realizują w swojej pracy zawodowej. Celem obydwu spotkań było zapoznanie z ideą *coachingu*, jako partnerskiej relacji, w której klient odzyskuje wiarę w możliwości wprowadzenia zmian w swoim życiu, bierze odpowiedzialność za działania oraz planuje przyszłość zgodnie z własnym systemem wartości.

W trakcie zajęć omówione zostały metody i techniki, które można wykorzystać w pracy m.in. z osobami niepełnosprawnymi, długotrwale bezrobotnymi, powracającymi na rynek pracy po długiej przerwie zawodowej.

Specyfiką tych grup jest niski poziom poczucia własnej wartości, nieadekwatne oczekiwania oraz negatywne przekonania, które niejednokrotnie decydują o braku jakiegokolwiek aktywności na rynku pracy. W związku z powyższym dotychczasowe działania

nie są w stanie skutecznie zmienić postaw tej grupy osób. Potrzebne jest długotrwałe wsparcie i uruchomienie procesu zmian, tak jak to się to robi m.in. wykorzystując job coaching. Klient, który pracuje w relacji z coachem może zaplanować swoją przyszłość zgodnie ze swoimi marzeniami i planami.

Kolejnym obszarem, który pojawił się w trakcie zajęć było poszukiwanie odpowiedzi jak wspólnie z klientem urealniać marzenia i zamieniać je na konkretne działania. Relacja klient - coach pozwala również w praktyce wypróbować przyjęte założenia, co staje się okazją do zdobywania przez klienta nowych, wartościowych doświadczeń i wiedzy o sobie i o otoczeniu.

Długofalowym celem wsparcia w job coachingu jest uzyskanie nowej jakości w życiu klientów, wypróbowanie jej w praktyce, korygowanie działań do momentu uzyskania pożądanych kształtów oraz utrwalenie nawyków zarówno na poziomie myślenia, jak działania.

Niezwykle ciekawe i inspirujące przykłady oraz żywa dyskusja na powyższe tematy była potwierdzeniem rosnącego znaczenia nowatorskich metod, w trakcie których klienci uzyskują sprawność w działaniu i samodzielność w podejmowaniu kolejnych kroków.

Warsztat „Ekonomia społeczna a kariera zawodowa – wprowadzenie do tematu ekonomii społecznej”

15 listopada 2012r.

Miejsce: Uniwersytet Pedagogiczny, osiedle Stalowe 17, Kraków, sala 214

16 listopada 2012r

Miejsce: Instytut Pedagogiki Uniwersytetu Jagiellońskiego, ul. Batorego 12, sala konferencyjna

Celem warsztatów było zwiększenie wiedzy uczestników w zakresie specyfiki funkcjonowania podmiotów ES i różnorodności sektora, możliwości i form współpracy z sektorem PES oraz zwiększenie świadomości w zakresie szans i ograniczeń związanych z planowaniem kariery zawodowej w III sektorze w Polsce. Prowadząca warsztaty, Pani Ewa Chromniak na co dzień zarządzająca prężnie działającą Fundacją Biuro Inicjatyw Społecznych, przedstawiła studentom różnice między sektorem komercyjnym i społecznym determinujące specyfikę III sektora. Kolejnym zagadnieniem było przedstawienie sposobów działania PES w Polsce, podstawowych definicji i faktów o III sektorze w Polsce oraz przedstawienie dobrych praktyk działalności podmiotów ekonomii społecznej w Polsce. Duży blok warsztatów zajęła dyskusja nt. możliwości rozwoju kariery zawodowej dla młodych ludzi w PES - plusy i minusy rozpoczęcia swej życiowej ścieżki zawodowej w III sektorze.

Uczestnicy i uczestniczki warsztatów dysponowali podstawową, choć mocno nieuporządkowaną wiedzą nt. specyfiki III sektora w Polsce, dlatego też systematyzująca funkcja warsztatów miała mocne uzasadnienie. Grupa chętnie brała udział w ćwiczeniach

interaktywnych - dzieliła się wiedzą i swoimi przemyśleniami. Ważnym elementem było ukazanie PES, jako potencjalnego pracodawcy, gdyż w świadomości społecznej w tym uczestników/uczestniczek warsztatów, III sektor funkcjonuje przede wszystkim jako miejsce sprzyjające wyłącznie realizacji pasji społecznych, a w mniejszym stopniu zawodowych. Istotne znaczenia miały informacje dotyczące praktyki pracy w NGO, jej finansowania i zagrożeń z tym związanych, ale i przyszłych perspektyw wynikających z potencjału zatrudnieniowego sektora. Uczestnicy/uczestniczki warsztatów postrzegają PES, jako miejsce sprzyjające rozwojowi kreatywności i samorealizacji.

Warsztat „Przedsiębiorstwo społeczne, jako narzędzie rozwoju lokalnego, rozwoju turystyki, promocji mikroregionu”

15 listopada 2012r.

miejsce: Instytut Pedagogiki Uniwersytetu Jagiellońskiego, ul. Batorego 12, sala konferencyjna

Celem warsztatu, prowadzonego przez Olgę Gałek, współzałożycielkę Fundacji Miejsc i Ludzi Aktywnych, było dostarczenie wiedzy z zakresu przedsiębiorczości społecznej w kontekście rozwoju lokalnego oraz zainspirowanie młodych ludzi do podejmowania aktywności zawodowej w oparciu o zasoby regionu i przedsiębiorczość lokalną.

Podczas warsztatu przedstawiono wartości, zasady i funkcje ekonomii społecznej oraz przykłady sprawnie działających przedsiębiorstw społecznych w Polsce i za granicą. Uczestnicy w podziale na grupy pracowali nad zadaniem dot. rozwoju lokalnego w konkretnej miejscowości Łosie w Małopolsce z określeniem roli podmiotu ekonomii społecznej w rozwoju tego miejsca i jego mieszkańców. Następnie w grupach zastanawiali się nad wyróżnikami naszego regionu, które są cenne pod kątem promocji Małopolski, jako miejsca w którym mieszkają, studiują.

Kolejny blok zajęć dotyczył marki lokalnej, jako narzędzia rozwoju lokalnego, ekonomii społecznej. Poruszono również aspekt przygotowania oferty promocji produktów i usług lokalnych przez firmę społeczną.

W trakcie całego warsztatu pojawiły się liczne pytania o istotę ekonomii społecznej, działania organizacji pozarządowych, możliwości włączenia się przez studentów, absolwentów do działań tego typu podmiotów. Grupa była bardzo aktywna i wyróżniała ją zainteresowanie sprawą promocji regionów, promocji turystyki i kultury w Małopolsce.

Pokrótko omówiono również tematykę spółdzielczości socjalnej, jako jednej z możliwych dróg prowadzenia przedsiębiorstwa społecznego, odsyłając po szczegółowe doradztwo i konsultacje do ROPS w Krakowie i na stronę www.es.malopolska.pl. Rozwinięto

również tematy przekazywania zysków z działalności gospodarczej na działalność społeczną - na konkretnych przykładach omówiono na jakie cele przedsiębiorstwa społeczne mogą przekazywać nadwyżki z prowadzonej działalności. Na koniec warsztatów została zaprezentowana możliwość obliczania „zyskowności” przedsięwzięcia.

Warsztat: „Wartość pracy i przedsiębiorczości społecznej w zdrowieniu z chorób psychicznych”,

15 listopada 2012 r.

miejsce: Uniwersytet Pedagogiczny, Os. Stalowe 17, Kraków, sala 214

Warsztat prowadzony przez Panią Annę Liberadzką i dr Huberta Kaszyńskiego, wpisujący się w strategię kształtowania postaw obywatelskich, zgodnie z którą skuteczność edukacji społecznej jest związana z metodą dostarczania tzw. wiedzy z pierwszej ręki i promowaniem dobrych praktyk.

Prowadzący warsztat korzystając z własnych wieloletnich doświadczeń klinicznych związanych z pokonywaniem choroby psychicznej dokumentują ścisłe powiązanie pomiędzy dobrostanem psychicznym, a celową i zorganizowaną działalnością. Punktem skupienia warsztatu była refleksja nad miejscem, poziomem niezależności, sprawstwa i siły osób, które jako osoby z niepełnosprawnością psychiczną współtworzą lokalne pejzaże III sektora.

Warsztat stanowił bardzo cenną i interesującą lekcję ukazując rolę pracy w zdrowieniu, a przy okazji dotykając innych tematów takich jak chociażby problem autostygmatyzacji. Warsztat spotkał się z ciepłym i rozumiejącym przyjęciem uczestników.

Dyskusyjny Klub Filmowy „Zrozumieć przedsiębiorstwo społeczne”

16 listopada 2012 r.

miejsce: Uniwersytet Pedagogiczny, osiedle Stalowe 17, Kraków, sala 101

Warsztat prowadzony przez dr Huberta Kaszyńskiego połączony był z przeglądem filmów, a jego celem było „za pomocą uderzenia” – uświadomienie studentom czym nie jest, a czym jest w praktyce - przedsiębiorstwo społeczne.

Uczestnicy spotkania zajmowali się definiowaniem takiej formy działalności gospodarczej, która stanowi jednoznaczne zaprzeczenie naszych wyobrażeń i przekonań o inicjatywach ekonomii społeczeństwa obywatelskiego. Punktem wyjścia była praca w grupach zogniskowana na opisywaniu cech konstytutywnych dla osobowości antyspołecznej

(psychopatii), a następnie ich odniesienie do szkodliwych przejawów działalności gospodarczej prowadzonej przez wielkie korporacje. Inspiracją dla warsztatu była praca Raja Patela *Wartość niczego. Jak przekształcać społeczeństwo rynkowe i na nowo zdefiniować demokrację*, (Warszawa, 2010), w której autor – powołując się na dokumentalny film Marka Achbara, Jenifer Abbotta i Joela Bakana *Korporacje* – wymienia cechy przypisywane wielkim organizacjom światowej gospodarki i twierdzi, iż są one tożsame z opisującymi psychopatię. Podczas warsztatu prezentowany jest fragment wspomnianego filmu. Po projekcji uczestnicy spotkania dzielili się swoimi refleksjami na temat aktywności ekonomicznej zorientowanej na maksymalizację zysku, która nie uwzględnia kosztów, jakie muszą ponieść jednostki, grupy społeczne i wspólnoty lokalne. Ten rodzaj strategii rynkowej, która polega na wykorzystaniu władzy, aby wejść w posiadanie i niszczyć zasoby dobra wspólnego w imię indywidualnego zysku posłużył jako antyteza przedsiębiorstw społecznych. Warsztat skończył się projekcją kilkuminutowego reportażu o polskim przedsiębiorstwie społecznym – Gospodzie Jaskółeczce z Radomia prowadzonej przez Stowarzyszenie *Wzajemna Pomoc*. Praca okazała się być pomocna szczególnie dla uczestników, którzy mieli wcześniej podstawowe informacje o ekonomii społecznej.

Warsztat „Praca grupowa i przywództwo w przedsiębiorstwie społecznym”

16 listopada 2012 r.

miejsce: Instytut Socjologii Uniwersytetu Jagiellońskiego, ul. Grodzka 52, Sala 79

Warsztat prowadzony przez dr Huberta Kaszyńskiego, skupił się na prawie do wyrażania własnej opinii w zespołach pracowniczych, które jest ważną gwarancją ochrony podmiotowości osób, jakim przedsiębiorstwo społeczne ma służyć w sposób szczególny. Mowa była głównie o osobach podatnych na społeczne zranienie, dla których aktywizacja ekonomiczna powinna iść w parze z odbudową możliwości samostanowienia, poczucia sprawstwa oraz wpływu na otaczającą rzeczywistość. Ważne są nie tylko gotowe rozwiązania, ale również prowadzenie zespołowej dyskusji nad nimi. Zastanawiając się nad aplikacyjnymi podstawami dla funkcjonowania zespołów prowadzący podkreślił znaczenie klasycznych ustaleń związanych z cechami zespołu efektywnego. Zgodnie z nimi, utrzymanie kontroli nad procesem grupowym w sytuacji rozwiązywania zadań nieustrukturyzowanych, o zmiennej dynamice, posiadających liczne i trudne do identyfikacji cechy, a taką właśnie jest praca z ludźmi w przedsiębiorstwach społecznych i ich życiowymi trudnościami, zależy od sytuacji grupowej, w której przywództwo zorientowane jest na stosunki interpersonalne w zespole. Polega ono na takim kształtowaniu współpracy, aby wyzwolić we wszystkich

członkach grupy ich potencjał, zasoby wiedzy i doświadczenia. Inaczej niż w np. korporacjach, jest ono otwarte na współodpowiedzialność za zadanie, negocjacje i poszukiwanie konsensusu.

Warsztat „Ekonomia społeczna – Twoją szansą na zatrudnienie”

16 listopada 2012r.

miejsce: Wyższa Szkoła Przedsiębiorczości i Marketingu w Chrzanowie, , sala wykładowa

Ekonomia społeczna, jako szansa na zatrudnienie to temat przewodni spotkania, które odbyło się w Towarzystwie Oświatowym Ziemi Chrzanowskiej. Prelekcja przewidziana na 20 osób, nieoczekiwanie przybrała rozmiar uniwersyteckiego wykładu, ze względu na dużą liczbę zainteresowanych. W prowadzonym przez Panią Lidię Góralewicz wydarzeniu wzięło udział aż 75 studentów różnych specjalizacji, od zarządzania po pedagogikę. Młodzi ludzie na wstępie przyznali, że temat Ekonomii Społecznej jest im całkowicie obcy i nigdy o nim nie słyszeli.

Biorąc pod uwagę fakt, iż temat dla słuchaczy był zagadnieniem zupełnie nowym, za podstawowy cel warsztatów przyjęto zapoznanie i utrwalenie pojęcia Ekonomii Społecznej. Wykład poszerzono o prezentację dobrych praktyk w tym zakresie. Szczególny nacisk położono tutaj na podmioty ES prowadzone przez ludzi młodych, którzy dzięki zdobytej wiedzy i umiejętnościom samodzielnie założyli i prowadzą tego typu działalność. Pokazano też przykłady kilku przedsięwzięć z zakresu ES, które wsparte przez umiejętności osób z wyższym wykształceniem (takie jak: obsługa komputera, stron internetowych, znajomość podstaw marketingu i reklamy, itp.) mogłyby nabrać szerszego rozmachu i stanowić źródło stałego utrzymania.

Prelekcję rozpoczęto od najnowszych danych przygotowanych na podstawie statystyk Powiatowego Urzędu Pracy w Chrzanowie i doniesień medialnych. Na początek przekazano studentom niepokojącą dla nich wiadomość, że z roku na rok w statystykach urzędu przybywa osób młodych do 25-27 roku życia oraz osób z wyższym wykształceniem. We wrześniu 2012 roku było ich 14,5%, przy czym dwa lata wcześniej 11,5%. Dane te niepokoją, gdyż jeszcze dekadę temu wykształcenie wyższe było gwarantem zatrudnienia. Drugim niepokojącym faktem jest to, że wśród bezrobotnych często spotyka się właśnie absolwentów kierunków takich jak zarządzanie i marketing, administracja, filologie, itp. Pocięszającą informacją były doniesienia medialne, m.in. „Gazety Wyborczej” prezentujące osiągnięcia ludzi młodych, którzy szansę na zatrudnienie znaleźli w podmiotach Ekonomii Społecznej, głównie zakładając spółdzielnie socjalne. Zaprezentowano przykłady takich

dobrych praktyk. Omówiono przykłady podmiotów ES: Spółdzielnia Socjalna „Nasz Dom” w Bydgoszczy, Spółdzielnia Socjalna Dozzo w Szczecinie oraz Hostel Emma w Warszawie. Wyemitowano też kilkuminutowy film o spółdzielni socjalnej Chan Cheri z Katowic, która najlepiej prezentuje to, jak wiedzę ludzi młodych łącząc z doświadczeniem i umiejętnościami osób starszych, można znakomicie wykorzystać dla stworzenia dobrze prosperującego przedsiębiorstwa społecznego, radzącego sobie sprawnie na wolnym rynku w otoczeniu niemałej konkurencji.

Uczestnicy zainteresowani tematem pytali głównie o to, jak pozyskać środki na założenie podmiotu ES. Zastanawiano się także, jakie są podstawowe różnice w prowadzeniu działalności gospodarczej i spółdzielni socjalnej.

Wspólnie przeprowadzono również case study, posiłkując się przykładem konkretnej spółdzielni, działającej w obszarze usług ogrodniczych. Studenci zobaczyli filmik na jej temat i mieli za zadanie wcielić się w rolę osób zarządzających i mających usprawnić działalność omawianego podmiotu w celu polepszenia sytuacji finansowej. Studenci dostrzegli, iż podmiot składający się z członków będących wcześniej długotrwale bezrobotnymi nie radzi sobie ze zdobywaniem nowych klientów i polega właściwie na tych zleceniach, które uzyskuje od jednostek samorządu terytorialnego. Postępowanie takie daje wprawdzie zatrudnienie i wypłaty na poziomie najniższej płacy, jednak nie pozwala na dalszy rozwój i pozyskiwanie zleceń. Studenci zauważyli, że zastosowanie kilku elementów promocji pozwoliłoby na pozyskiwanie ofert zewnętrznych zarówno od osób prywatnych jak i właścicieli lokalnych firm. Okazało się również, że spółdzielnia pilnie potrzebna jest osoba radząca sobie z obsługą komputera, co zdecydowanie polepszyłoby funkcjonowanie biura, a tym samym funkcjonowanie przedsiębiorstwa społecznego.

Zapewne nie wszyscy uczestnicy prelekcji jeszcze kiedykolwiek spotkają się z zagadnieniem Ekonomii Społecznej. Wielu jednak przyznało, iż podmiotom Ekonomii Społecznej (istniejącym lub tym dopiero powstającym) pilnie potrzebna jest wiedza, umiejętności i „świeżość”, którą mogą wnieść osoby młode, legitymujące się wyższym wykształceniem. Szczególnie jest to ważne w kontekście zmian zachodzących na rynku pracy, na którym niejednokrotnie osoby młode i dobrze wykształcone zagrożone są wykluczeniem zawodowym ze względu na niedopasowanie wykształcenia do potrzeb potencjalnych pracodawców. Ważne jest, iż wśród wielu opcji na wybór dalszej drogi zawodowej i życiowej chrzanowscy studenci będą mieli jeszcze ekonomię społeczną.

Przedstawiony materiał został przygotowany na podstawie materiałów opracowanych przez osoby prowadzące poszczególne wydarzenia.